

Direktoratet for Arbeidstilsynet

Dato: 18.09.2019
Deres ref: 2019/8039
Vår ref: Felles/2/21/2019

Høringsbrev 2019. Forslag til endringer i arbeidsmiljøforskriftene

Det vises til ovennevnte høring.

Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) ønsker i dette høringssvaret å komme med merknader til *forslag om krav til vern mot detonerende forsagere og fallende stein i § 27-14*.

Tilsynet viser i sitt forslag til at bakgrunnen for bestemmelsen er ønske om å i større grad sikre maskinføreren ved bruk av gravemaskiner og annet mobilt arbeidsutstyr i områder hvor det foreligger eksplosjonsfare.

Oppsummering

MEF ønsker i utgangspunktet å støtte gode, praktiske tiltak som kan bidra til å øke sikkerheten i anleggsbransjen ytterligere. Etter å ha gjennomgått høringsnotatet er imidlertid hovedinntrykket vårt i dette tilfellet at forslaget til ny § 27-14 inneholder en rekke uklarheter, i tillegg til at konsekvensene av forslaget ikke er tilstrekkelig utredet.

Vi vil derfor oppfordre til at forslaget trekkes tilbake inntil nødvendig kartleggingsarbeid er gjennomført. Bransjen bør involveres i dette arbeidet, og MEF stiller seg til disposisjon for å bidra til å fremskaffe et nødvendig kunnskapsgrunnlag. Høringen bør gjennomføres på nytt når dette grunnlaget foreligger.

Bakgrunn

MEF representerer om lag 2 200 medlemsbedrifter over hele landet, og vi er svært opptatt av at anleggsarbeider gjennomføres på en slik måte at sikkerheten til alle ansatte blir ivaretatt.

Etter vårt syn ivaretar gjeldende regelverk maskinførerens sikkerhet i stor grad. Kravene i dag er at utførende bedrift plikter å gjennomføre risikovurderinger og iverksette nødvendige tiltak for nettopp å ivareta førerens sikkerhet. Hovedfokus er å observere, finne og uskadeliggjøre gjenstående sprengstoff. Dersom det avdekkes at det er en risiko for forsagere og fallende stein, vil gjeldende regler pålegge arbeidsgiver å gjennomføre nødvendige tiltak.

Videre er vi opptatt av å stille krav til medlemmenes byggherrer slik at farer for gjenstående sprengstoff fra tidligere entrepriser blir vurdert. MEF arbeider med å utvikle metoder for å fjerne utfordringer med gjenstående sprengstoff. Vi gir også opplæring av maskinførere og andre hos våre medlemmer for å oppdage og avdekke sprengstoff, samt å gjennomføre risikovurderinger og tiltak i forbindelse med dette.

Vår begrunnelse

Det er særlig to forhold som har påvirket vårt syn vedrørende ny § 27-14:

- Mangelfull informasjon om tilgjengelige verneløsninger
- Feilaktige opplysninger om status for vern i anleggsbransjen

Mangelfull informasjon om tilgjengelige verneløsninger

Basert på høringsnotatet oppfatter vi at Arbeidstilsynets forslag til ny § 27-14 i praksis vil innebære at det vil bli stilt krav om knusesikkert glass på alle anleggsmaskiner som benyttes i bergarbeid.

Vi mener det er en svakhet ved høringen at andre løsninger som kan gi tilstrekkelig sikkerhet tilsynelatende ikke har blitt kartlagt og vurdert i forkant av denne høringsprosessen. Videre synes det heller ikke å ha blitt gjort en vurdering av hvorvidt montering av knusesikkert glass bidrar til at rømningsveiene for maskinfører blir redusert.

Våre bedrifter har påpekt at selve arbeidet må vurderes i forhold til eventuelle begrensninger av rømningsvei. Aktuelle arbeidsoperasjoner det er særlig viktig å ha søkelys på er arbeider på fyllinger ute i vann, skrånende terreng o.l. Kravet om vern må ikke svekke førerens rømningsmuligheter.

Dette temaet er ikke nevnt i kommentarene til forslaget og må derfor utredes nærmere før kravet innføres. Det må stilles krav om at maskinfører har muligheter for raskt å kunne rømme ut av førerkabinen dersom det oppstår en farlig situasjon.

Feilaktige opplysninger om status for vern i anleggsbransjen

I Arbeidstilsynets kommentarer om forslagets økonomiske og administrative konsekvenser legger Arbeidstilsynet til grunn at «mange virksomheter innenfor bransjen trolig allerede i dag har installert slikt vern.»

Dette medfører ikke riktighet. Faktisk er det slik at de færreste bedriftene innen anlegg pr. i dag har installert slikt vern bortsett fra enkelte av de største virksomhetene og bedrifter som nylig har gjennomført investeringer i utstyr.

Vi kan nevne at Statens Vegvesen i 2019 har innført krav om sikkerhetsglass i sine kontraktstandarder. De er den eneste byggherren som har gjort dette våren 2019, og kravet er nylig innført. Bedriftene som arbeider under disse kontraktene forholder seg til det, men dette er som nevnt kun et fåtall bedrifter. De aller fleste av våre medlemmer utfører ikke oppdrag på vegne av Statens Vegvesen og har derfor ikke oppgradert sin maskinpark.

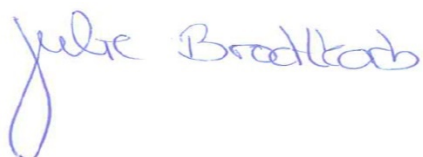
Dette tilsier at forslaget om ny § 27-14 vil medføre betydelige kostnader for bransjen, uten at omfanget er nærmere vurdert av Arbeidstilsynet. Dersom vi legger til grunn at 10.000 maskiner må gjennomgå ettermontering av vern til en antatt kostnad på kr. 70.000, vil det bety en investering på tilsammen kr. 700 millioner kroner for våre medlemmer. Særlig for de minste bedriftene vil forslaget innebære en svært betydelig kostnad.

Det er selvsagt vanskelig å tallfeste det konkrete investeringsbehovet all den tid vi er usikre på hvilke og hvor mange maskiner kravet vil gjelde, jf. Arbeidstilsynets kommentarer om at det skal lages en veiledning hvor det åpnes for at enkelte maskiner er unntatt.

Som vist ovenfor etterlater høringsnotatet en rekke ubesvarte spørsmål. Vår klare oppfordring er at disse gjennomgås og utredes nærmere, og at det deretter gjennomføres en ny høring.

Med vennlig hilsen

Maskinentreprenørenes Forbund

Julie Brodtkorb
Administrerende direktør

Håvard Almås
Kommunikasjonssjef
Tlf: 976 83 831
E-post: havard.almas@mef.no